Nestbeheerrapportage Zutphen 2022

Rapportage naar aanleiding van het
beheerseizoen 2022 op 6 locaties in Zutphen.

November 2022 © Hofganzen | Ganzenbescherming Nederland

Hofganzen ***Ganzenbescherming Nederland (Hofganzen V.O.F.)*** | Burg. Ten Holteweg 47 | 7751 CR Dalen
T: 0524 – 291 773 | E: info@hofganzen.nl | S: www.hofganzen.nl | KvK: 73670693 | BTW nr NL.8596.22.861.B01

Hofganzen ***Ganzenbescherming Nederland (Hofganzen V.O.F.)*** | Burg. Ten Holteweg 47 | 7751 CR Dalen
T: 0524 – 291 773 | E: info@hofganzen.nl | S: www.hofganzen.nl | KvK: 73670693 | BTW nr NL.8596.22.861.B01

Gemeente Zupthen

t.a.v. mevr. D. Bade
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

Datum	29 september 2022
Kenmerk	**220116-v2**
Onderwerp	Rapportage beheer nesten van 6 locaties + 2 extra locaties te Zutphen
Contactpersoon	N.N.C.T. Hof
Doorkiesnummer	0524-291773

Geachte mevrouw Bade, beste Dagmar

Hofganzen Ganzenbescherming Nederland heeft dit jaar voor de tweede maal nestbeheer toegepast op de genoemde locaties in de gemeente Zutphen. Op de bijlage vindt u een kaartje waarop de locaties genoemd zijn.

Locaties, bevindingen en opmerking
Het nestbeheer liep van de periode maart t/m juli van dit jaar. We hebben voor elke bezochte locatie een bondige rapportage gemaakt en daarin hebben we beschreven wanneer we de bezoeken hebben afgelegd én hebben we per locatie de aantallen ganzen, de problemen en de mogelijke oplossingen aangegeven.

We gaan in het hoofdstuk 2 per locatie in op het ingeslagen traject, in combinatie met het nestbeheer en geven hier indien noodzakelijk een advies m.b.t. verder te nemen acties.

Vertrouwende u met dit rapport voldoende geïnformeerd te hebben. Mocht u nog vragen en/of opmerkingen hebben dan kunt u altijd contact met mij opnemen.

N.N.C.T. (Chögyal Trizin) Hof
Hofganzen | Ganzenbescherming Nederland

1 . *Algemene probleemstelling*

Binnen de bebouwde kommen en in recreatieobjecten waar groepen gedomesticeerde en/of wilde grauwe ganzen voorkomen kunnen er problemen optreden met het bevuilen van gazons, voet- en wandelpaden, bruggetjes, wateren, stranden, steigers en dergelijke. Ook kunnen er verkeersonveilige situaties ontstaan wanneer individuele ganzen of groepen zich op fietspaden of op de rijweg begeven. Met enige regelmaat worden er dan ook ganzen aangereden. Incidenteel treden er problemen op met tegenover de mens agressieve ganzen. Dit is meestal slechts kortstondig in het voorjaar het geval, wanneer de vogels het broedsel of de kuikens beschermen.

Omdat ganzen erg oud kunnen worden en niet zelden leeftijden van wel dertig of zelfs veertig jaar bereiken moge duidelijk zijn dat maatregelen om de populaties te reguleren dus ook met zorg genomen moeten worden en dat er daarbij steeds naar duurzame oplossingen gestreefd dient te worden.

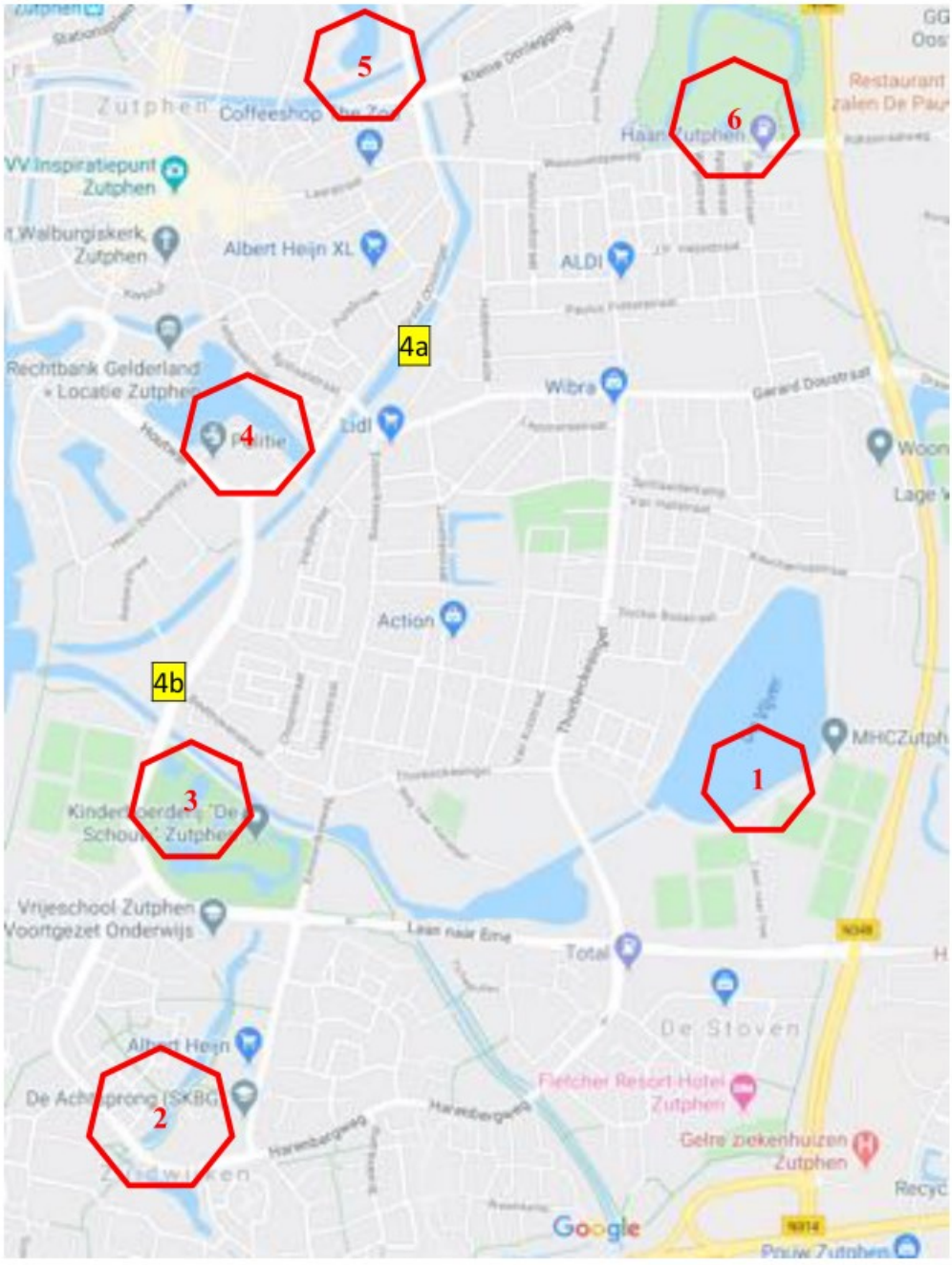
Na een rondgang in 2020 langs de probleemlocaties in Zutphen hebben we een traject voorgesteld aangaande het beheersbaar maken van de problemen. We hebben afgesproken nestbeheer toe te gaan passen op diverse locaties in Zutphen. Daarbij hebben we 6 locaties waar de druk van de ganzen in het seizoen zo hoog is, geïnventariseerd en besproken. Op het volgende blad zien we op het kaartje van het centrum van Zutphen de locaties gemarkeerd.

Zuidwijken – Harenbergweg te Zutphen

Locaties

1. *De Vijver (*bij sportvelden, Laan naar Eme, Jelle Zijlstrapad)
2. *Waterpartijen Zuidwijken*
3. *Kinderboerderij en Beethovenstraat*
4. *Vispoortgracht*
5. *Grote Gracht*
6. *Begraafplaats*

2. Locaties en aandachtspunten

Zuiderpark: *De Vijver (Jelle Zijlstrapad)*

De vijver is een locatie in Zutphen waar zich een gemixte populatie ganzen ophoudt. Brandganzen, grauwe ganzen, nijlganzen, boerenganzen, Canadese ganzen en kruising boerengans x Canadese gans. Tijdens de rondgang hebben we geadviseerd om aan de waterzijde van de Dr. De Visserstraat langs het hele water een hekwerk op te trekken, om zo de toegang van de ganzen tot het bloemige grasveld te blokkeren. Dit hekwerk is ongeveer halverwege het seizoen 2021 geplaatst. Het heeft het gewenste effect gehad. Door de plaatsing van het hekwerk zijn de ganzen niet meer op het grasveld geweest.

De tellingen van de nesten zijn vanwege de ontheffing gecumuleerd tot tellingen per soort, per bezoek, waarbij we het aantal nesten en het aantal eieren hebben genoteerd. Hieronder treft u enkele feiten per locatie.

Feiten 2022

Aangetroffen:	- 10 boerenganzen
	- 16 Canadese ganzen
	- 8 Nijlganzen
	- 24 tot 164 grauwe ganzen
	- 85 brandganzen (grotendeels alleen ruiend)
Probleem:	- broeden op het eiland, uitbreiding van de populatie, betreden van het grasveld
Oplossingen:	- afzetten waterzijde van de vijver en doorgaan met nestbeheer om te ontmoedigen

Advies

Het ingezette traject is een project wat sturend werkt. Nestbeheer is een effectieve methode, waarbij resultaten pas na meerdere jaren zichtbaar worden. Door de ganzen een minder aantrekkelijke plek te geven om te broeden en door de legsels minder succesvol te maken, beogen we dat de ganzen het natuurlijke gedrag laten zien en andere broedplekken gaan zoeken. Nestbeheer van de brandganzen valt niet onder de ontheffing, deze ganzensoort valt niet onder de vrijgestelde soorten volgens de ontheffing.

Bezoeken aan deze locatie:

We hebben de locatie bezocht op 8 en 23 maart, 5 en 18, 2 en 19 mei, 2, 16 en 30 juni en 19 juli.

Waterpartijen Zuidwijken (Stokebrand)

In de waterpartijen langs de Harenbergweg en de waterpartijen achter de bebouwing aan de Emmeriksweg leven vele ganzen. De lokaties bieden ideale gelegenheid tot broeden. Op de locatie leven een aantal Canadese ganzen die niet in staat zijn te vliegen. Dit heeft vermoedelijk meerdere redenen, maar naar verwachting is het grootste deel van deze ganzen verkeerslachtoffer geweest, waardoor ze hun vliegvermogen verloren hebben. Er wordt met name gebroed op het lange eiland en aan de vaste wal in de ruwe rietkraag.

De tellingen van de nesten zijn vanwege de ontheffing gecumuleerd tot tellingen per soort, per bezoek, waarbij we het aantal nesten en het aantal eieren hebben genoteerd. Hieronder treft u enkele feiten per locatie.

Feiten 2022

Aangetroffen:	- 10 bruine boeren ganzen
	- 8 tot 38 grauwe ganzen (8 op eind seizoen)
	- 10 tot 14 canadese ganzen (10 op eind seizoen)
	- 2 nijlganzen
	- 4 tot 6 brandganzen in de ruiperiode (4 op eind seizoen)
Probleem:	- broeden op het eiland, uitbreiding van de populatie, uitwerpselen op het wandelpad
Oplossingen:	- voortzetten nestbeheer in seizoen 2023

Advies

Het ingezette traject is een project wat sturend werkt. Door de ganzen een minder aantrekkelijke plek te geven om te broeden en door de legsels minder succesvol te maken, beogen we dat de ganzen het natuurlijke gedrag laten zien en andere broedplekken gaan zoeken.

Bezoeken aan deze locatie:

We hebben de locatie bezocht op 8 en 23 maart, 5 en 18, 2 en 19 mei, 2, 16 en 30 juni en 19 juli.

Kinderboerderij De Schouw en Beethovenstraat (Schouwlaaksweg)

In de waterpartijen rondom Kinderboerderij De Schouw houden zich diverse ganzen op. Aan de bebouwde kant van de Schouwlaaksweg is langs de waterkant een 'ganswerende' schutting van rieten matten neergezet. Deze zorgt ervoor dat de ganzen niet tussen de bebouwing bivakkeren. Echter is de beschutte begroeiing langs de waterpartijen die om de kinderboerderij liggen weer ideaal om te broeden en de rui door te brengen. We treffen veel grauwe ganzen en enkele Canadese ganzen op deze locatie aan. Het broeden vindt met name plaats op het terrein van de Kinderboerderij zelf en op het eiland.

De tellingen van de nesten zijn vanwege de ontheffing gecumuleerd tot tellingen per soort, per bezoek, waarbij we het aantal nesten en het aantal eieren hebben genoteerd. Hieronder treft u enkele feiten per locatie.

Feiten 2022

Aangetroffen:	- 2 kruising Canadese ganzen (meegenomen, zaten binnen de hekken van Kinderboerderij, geplaatst bij Akka's Ganzenparadijs te Dalen)
	- 5 tot 64 grauwe ganzen (5 ganzen op einde seizoen)
	- 4 tot 20 Canadese ganzen (4 ganzen op einde seizoen)
	- 2 nijlganzen
	- 16 tot 39 brandganzen (in ruiperiode de piek)
Probleem:	- broeden op de eilanden, broeden bij de kinderboerderij, uitbreiding van de populatie
Oplossingen:	- het ingezette nestbeheer blijven handhaven om te ontmoedigen

Advies

Het ingezette traject is een project wat sturend werkt. Door de ganzen een minder aantrekkelijke plek te geven om te broeden en door de legsels minder succesvol te maken, beogen we dat de ganzen het natuurlijke gedrag laten zien en andere broedplekken gaan zoeken.

Bezoeken aan deze locatie:

We hebben de locatie bezocht op 8 en 23 maart, 5 en 18, 2 en 19 mei, 2, 16 en 30 juni en 19 juli.

Vispoortgracht (Houtwal)

Een locatie waar weinig fourageergelegenheid is voor de ganzen. Overlast ontstaat rond het parkeerterrein Houtwal waar uitwerpselen de voornaamste bron van overlast zijn. Dit is eveneens een camperparkeerplek. Er zal ongetwijfeld ook veel gevoerd worden op de locatie. Broeden vindt met name plaats aan de waterpartijen langs de Graaf Ottosingel en verderop langs deze singel bevindt zich een eiland waarop gebroed wordt. Tevens wordt gebroed in de rietkraag langs de parkeerplaats. Broedlocatie was te beperkt omschreven, aangezien de ganzen doordat de waterpartijen met elkaar in verbinding staan in grote getale en heel erg verspreid broeden. Afgelopen seizoen hebben we ons niet beperkt tot de aangewezen broedlocatie.
***EXTRA:** We hebben de gehele Graaf Ottosingel met een eiland en de Laan naar Eme meegenomen, waardoor we toch veel succesvolle broedsels hebben voorkomen. Vanaf de Houtwal tot aan de begraafplaats. Deze locatie wordt separaat genoemd en zal voor komend jaar ook als separate locatie meegenomen worden.*
De tellingen van de nesten zijn vanwege de ontheffing gecumuleerd tot tellingen per soort, per bezoek, waarbij we het aantal nesten en het aantal eieren hebben genoteerd. Hieronder treft u enkele feiten per locatie.

4 - Feiten 2022 (Houtwal)

Aangetroffen:	- 2 boerenganzen
	- 5 tot 60 grauwe ganzen (op het eind seizoen 5 grauwe ganzen)
	- 4 tot 6 canadese ganzen
	- 6 brandganzen op eind seizoen (ruiperiode)
Probleem:	- Broeden op de Graaf Ottosingel
Oplossingen:	- Nestbeheer seizoen 2023 voortzetten ontmoedigingsbeleid
	- Uitbreiding van het beheergebied, aangezien de broedlocaties zich heel erg uitstrekken, doordat waterpartijen allemaal met elkaar in verbinding staan.

4a - Feiten 2022 (Graaf Ottosingel)

Aangetroffen:	- 2 boerenganzen
	- 55 grauwe ganzen begin seizoen, tellingen zijn in dit gebied lastig i.v.m. de verbindingen met het buitengebied.
	- 6 canadese ganzen op eilandje
	- **59 nesten op deze locatie door het seizoen heen**
Probleem:	- Bootlocatie (extra t.o.v. offerte)
Oplossingen:	- Nestbeheer seizoen 2023 voortzetten ontmoedigingsbeleid
	- Uitbreiding van het beheergebied, aangezien de broedlocaties zich heel erg uitstrekken, doordat waterpartijen allemaal met elkaar in verbinding staan.

4b - Feiten 2022 (Laan naar Eme)

Aangetroffen:	- 22 tot 4 grauwe ganzen op einde seizoen
	- 4 canadese ganzen
	- **6 nesten op deze locatie door het seizoen heen**
Probleem:	- Door de dichte begroeiing is het een ideale schuilplek voor broedplaatsen
Oplossingen:	- Nestbeheer seizoen 2023 voortzetten ontmoedigingsbeleid
	- Uitbreiding van het beheergebied, aangezien de broedlocaties zich heel erg uitstrekken, doordat waterpartijen allemaal met elkaar in verbinding staan

Advies

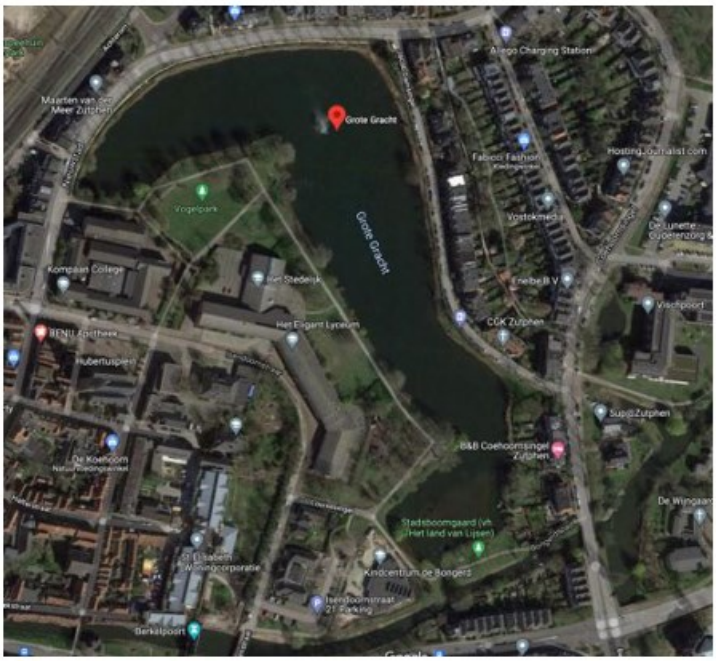
Het ingezette traject is een project wat sturend werkt. Door de ganzen een minder aantrekkelijke plek te geven om te broeden en door de legsels minder succesvol te maken, beogen we dat de ganzen het natuurlijke gedrag laten zien en andere broedplekken gaan zoeken.

We adviseren om het beheergebied uit te breiden met de Graaf Ottosingel en met de Laan naar Eme, waar in grote getale wordt gebroed.

Bezoeken aan deze locatie:

We hebben de locatie bezocht op 8 en 23 maart, 5 en 18, 2 en 19 mei, 2, 16 en 30 juni en 19 juli.

Grote Gracht

De Grote Gracht een locatie in Zutphen waar zich een gemixte populatie ganzen ophoudt. Op de locatie broeden grauwe ganzen en Canadese ganzen. Het broeden wordt met name in de ruwe rietkragen gedaan.

De tellingen van de nesten zijn vanwege de ontheffing gecumuleerd tot tellingen per soort, per bezoek, waarbij we het aantal nesten en het aantal eieren hebben genoteerd. Hieronder treft u enkele feiten per locatie.

Feiten 2022

Aangetroffen:	- 6 Canadese ganzen
	- 4 tot 10 grauwe ganzen (4 op einde seizoen)
Probleem:	- uitbreiding van de populatie
Oplossingen:	- Nestbeheer voor seizoen 2023 voortzetten

Advies

Door de ganzen een minder aantrekkelijke plek te geven om te broeden en door de legsels minder succesvol te maken, beogen we dat de ganzen het natuurlijke gedrag laten zien en andere broedplekken gaan zoeken. We adviseren het beheer voort te zetten in het nieuwe seizoen.

Bezoeken aan deze locatie:

We hebben de locatie bezocht op 8 en 23 maart, 5 en 18, 2 en 19 mei, 2, 16 en 30 juni en 19 juli.

Begraafplaats (Warnsveldseweg)

Begraafplaats is een locatie waar de ganzen aan de randen van begraafplaats broeden. Op het eind van het beheerseizoen 2021 is een hekwerk geplaatst, echter dit heeft geen effect op het weren van de ganzen op de begraafplaats. De plaatsing is langs de rijweg, waarachter het water de aanzuigende werking op de ganzen heeft en de ganzen vanuit het water alsnog de begraafplaats kunnen betreden.
Aandachtspunt is de grote broedende populatie aan de andere zijde van N348. Hier zit een behoorlijke populatie dat het boerenland als broedgebied gebruikt. Op de begraafplaats zelf wordt intensief gebroed. De grauwe ganzen zitten echt op de begraafplaats tussen de graven te broeden.

De tellingen van de nesten zijn vanwege de ontheffing gecumuleerd tot tellingen per soort, per bezoek, waarbij we het aantal nesten en het aantal eieren hebben genoteerd.

Feiten 2022

Aangetroffen:	- 9 tot 82 grauwe ganzen (9 ganzen op einde seizoen)
	- 1 witte en 1 grijswitte boerengans
	- 2 Canadese ganzen
	- 2 Brandganzen
	- **± 25 nesten** op de begraafplaats tijdens bezoek op (hoogtepunt)
Aantal juvenille	- 1 juveniele gans aangetroffen op begraafplaats, volgende bezoek verdwenen
Probleem:	- Betreden van de begraafplaats - ontlasting
Oplossingen:	- Wij willen hier een permanent hekwerk adviseren
	- Nestbeheer voor seizoen 2023 voortzetten

Advies

Door de ganzen een minder aantrekkelijke plek te geven om te broeden en door de legsels minder succesvol te maken, beogen we dat de ganzen het natuurlijke gedrag laten zien en andere broedplekken gaan zoeken. Door het

Bezoeken aan deze locatie:

We hebben de locatie bezocht op 8 en 23 maart, 5 en 18, 2 en 19 mei, 2, 16 en 30 juni en 19 juli.

Cijfers, cumulatieven alle lokaties aantallen ganzen, nesten en eieren 2022

Datum	Aantal ganzen / opmerkingen	*Aantal** ganzen*	*Aantal** nesten*	*Aantal eieren*
8/3/2022	Eerste bezoek – Canadese ganzen	55	0	0
	Grauwe ganzen	118	3	9
	Nijlganzen	12	0	0
	Boerenganzen/kruisingen	26	0	0
23/3/2022	Canadese ganzen	58	10	71
	Grauwe ganzen	129	109	611
	Nijlganzen	12	1	13
	Boerenganzen/kruisingen	26	3	21
5/4/2022	Canadese ganzen	56	10	67
	Grauwe ganzen	223	48	299
	Nijlganzen	12	1	13
	Boerenganzen/kruisingen	26	5	49
18/4/2022	Canadese ganzen	57	8	64
	Grauwe ganzen	305	38	279
	Nijlganzen	11	0	0
	Boerenganzen/kruisingen	26	3	21
2/5/2022	Canadese ganzen	58	89	11
	Grauwe ganzen	323	60	411
	Nijlganzen	12	1	16
	Boerenganzen/kruisingen	26	2	13
19/5/2022	Canadese ganzen	59	1	0
	Grauwe ganzen	355	11	68
	Nijlganzen	12	1	0
	Boerenganzen/kruisingen	24	4	43
2/6/2022	Canadese ganzen	63	1	0
	Grauwe ganzen	490	1	5
	Nijlganzen	12	1	9
	Boerenganzen/kruisingen	24	2	13
16/6/2022	Canadese ganzen	67	1	3
	Grauwe ganzen	275	0	0
	Nijlganzen	28	0	0
	Boerenganzen/kruisingen	24	1	2
30/6/2022	Canadese ganzen	68	0	0
	Grauwe ganzen	129	0	0
	Nijlganzen	12	1	3
	Boerenganzen/kruisingen	24	0	0
19/7/2022	Canadese ganzen	74	0	0
	Grauwe ganzen	118	0	0
	Nijlganzen	12	0	0
	Boerenganzen/kruisingen	24	0	0
TOTAAL	** Dit betreft het aantal unieke nesten. Elk nest wordt het eerste bezoek behandeld, het volgende bezoek verwijderd		**416**	**2.114**

Bijzonder nest tussen de bomen

Het benaderen van een nest doen we in alle respect naar de dieren

5. *Nawoord*

Ganzen en andere watervogels zijn een publieksvriendelijke en levendige stoffering van het openbaar groen en de waterpartijen binnen steden, dorpen en dagrecreatie - objecten en zij dragen in niet geringe mate bij aan het woonplezier, het welbevinden en de levensvreugde van omwonenden en bezoekers.

Ganzen vragen in principe weinig specifieke aandacht, maar naarmate hun aantal groter wordt kunnen er soms problemen ontstaan, terwijl er in bepaalde gevallen zelfs van hinder of overlast sprake kan zijn. Dit kan variëren van klachten over het geluid dat de dieren produceren en eventuele agressiviteit jegens passanten tot het bevuilen van openbare voorzieningen of het doen ontstaan van verkeersonveilige situaties.

Tegen deze vormen van overlast zijn diverse werkmethoden mogelijk. In Zutphen is ervoor gekozen een meerjarig plan in te gaan om zo de overlast van wilde grauwe ganzen op drie locaties tegen te gaan door gebiedsinrichtingsmaatregelen te combineren met populatiebeheermaatregelen.

2017-2022 © Hofganzen Ganzenbescherming Nederland